

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Secunda. Textus: Gratia plena. Thema: Mariæ prædicatum est, de
gratiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO ANNUNTIATIONIS B. M. V.

CONCIO SECUNDA.

Textus. Gratiâ plena. Lucae i. cap.

Thema. Mariæ prædicatum sit: *De gratis: quoniam gratias omnibus copiosè elargitur.*

Exordium.

Um Mardocheus Judæus, pulchram Esther in fin
mâ gratiâ, apud Regem Assverum, intelligeret, co
fidenter dixit. *In domo Regis, præ cunctis Judæis*
quis novit, utrum idcirco ad Regnum veneris, ut
tali tempore parareris. Esther cap. 4. Idem de B.

Patres:

dicere licet: In domo Regis præ cunctis es, gratiâ plena. Au

S. Laurentius Justinianus lib. de Laud. Nullus mortalium, quo
vis donorum cælestium numerositate sit præditus, Virgini non
coæquari: Patriarcharum utique, Prophetarum, Apostolorum
Martyrum, omniumque Sanctorum merita, B. Maria transcendit.

S. Epiphanius.

Hinc S. Epiphanius lib. de Laud. B. V. *solo Deo excepto, cunctis*
superior existit B. Virgo. Et Andreas Cretensis Tract. de assumptio

Andreas Cretensis.

Deo excepto, omnibus es altior. Et divus Bonaventura, super

S. Bonaventura.

lud: Omnia flumina intrant in mare. Omnes gratie quorumpiam
Sanctorum & Angelorum in B. Virgine reperiuntur. Sed non tam
sibi gratiâ plena, quàm ut gratias suas, in nos miseros distribu

S. Bernardus.

Audiamus Bernardum, super signum magnum: *Omnibus omnia*
facta est, Sapientibus & Insipientibus copiosissimâ charitate debiri
cem se fecit, omnibus misericordia sinum aperuit, ut de plenitudi
ne ipsius accipiant universi, captivus redemptionem, ager cura
tionem

zior em, tristis consolationem, peccator veniam, justus gratiam, Angelus letitiam. Aurea sunt verba S. Hieronymi serm. de assumpt. *Dei genitrix verè salutatur ab Angelo, gratià plena, per quam largitus Spiritus Sancti imbre, superfusa est omnis creatura: hac dedit cælis gratiam, terris Deum, pacemque refudit, fidem gentibus, finem vitii, ordinem vite, ac moribus disciplinam: tam in cælo, quàm in terrâ, ejus plenitudo super omnem creaturam, de cujus plenitudine omnis natura virefcit.* Maria, inquit Petrus Chrysologus serm. 140. *dedit pacem terris, cælis gloriam, salutem perditis, vitam mortuis.* Beatissima Virgo Maria, scribit Guilielmus in cap. 4. Cant. *continet sibi abyssos vite, & immortalium gaudiorum sed non ita continet sibi, ut non effundat aliis: effundit Angelis, & hominibus; Angelis torrentem voluptatis, hominibus in hac peregrinatione, torrentem sanctitatis, & sanitatis, sic tamen effundit, ut non minus contineat.* Certe gratiâ Maria, inquit S. Bonaventura in spec. *non solum fuit utilissima sibi ipsi, sed etiam nobis, imò toti humano generi.* Adjuvas o Maria! Verba sunt doctissimi Idiota, in Contempl. B.V. cap. 6. Num. 3. *in hac vita præfenti tam bonos, quàm malos; bonos in gratiâ conservando; malos, ad misericordiam reducendo.* Divino auxilio desuper Conceptus dabo.

S. Hieronymus.
S. Petrus Chrysologus.
Guilielmus.

Idiota.

CONCEPTUS I.

Liber Genesis cap. 2. narrat, paradysum Deum creasse, in quo fuisse fluvium, qui totum irrigabat. *Et fluvius egrediebatur, de loco voluptatis, ad irrigandum paradysum.* Mariam intitulat S. Bernardus in deprecatione ad B.V. *Paradysum. Verè paradysus tu es Dei, quia lignum vite mundo protulisti, de quo, qui manducaverit, vivet in æternum.* Et fluvium paradisi, B.V. Mariam nominat Cardinalis Pazmany. Concione de immaculatâ Concept. *O dulcis aque ductus, canalis, & fluvius benedictionum! cur fluvium? fluvius à fluendo dicitur, quia aquæ indefinenter in fluvio fluunt, & refluunt; & idèò fluvius paradisi est Maria, quoniam aquæ gratiarum, indefinenter è fluvio, fonte, & rivo Mariâ, nobis fluunt, & refluunt: ita Patres: O quanta mundo contulisti, que tam salubris aquæ ductus esse meruisti.* Bernardus, ut supra. *Mertio dici*
E e 3 *potest*

Confirmatio seu Deductio.

potest gratia plena, à quâ omnes gratia manant in Ecclesiam militatam; figurata in fonte illo, de quo Genes. 2. qui de terra ascendit irrigabat universam superficiem terra. Ita S. Bernardinus Senensis ferm. de Annuntiat. B. V. art. 1. cap. 2. convenienter Plalmi Fluminis impetus latificat civitatem Dei. Et Isaiæ cap. 18. Fontes quarum, cuius non deficient aqua. Per Mariam, quasi canalem, dundavit. Richardus à S. Laurentio de Laud. B. V. lib. 1. cap. Flumini ingeniosus Symbolista, hoc Symbolum inscripsit: Quis plinius, utilius magis. Sic experimur, quò major est Danubius, utilior ad navigandum, eò citius, velocius, & securius navigantes, ad exoptatum portum decurrunt: eò copiosius necessitate vitæ advehuntur, ad commune beneficium, & solatium inhabitantium. Virginem beatissimam, flumen Dei, repletum aquis gratiarum, flumen multifluum gratiarum. Richardus à S. Laurentio lib. 9. pag. 516. intitulat. Subscribo ego Symbolum: Quò plinius, utilius magis; plenissima est aquis gratiarum B. V. gratia plenissima nobis; ut Masenius canit pag. 137.

Credimus, en plenis Virgo benè convertenda,

Non mergit, placidè provehit illa ratio

CONCEPTUS II.

Gratiosissimum nomen Mariæ interpretatur Dionysius Causianus, lib. 3. de Laud. V. cap. 6. quod Mare significet; ex causali, omnia enim flumina intrant & fluunt in mare, sic omnes gratiæ confluerunt in Mariam. Audiamus S. Antoninum. Part. 1. Tit. 15. cap. 4. §. 2. *Congregatis igitur omnibus gratiis, in unum locum, scilicet in animam Virginis, appellavit eam Mariam, quia mare gratiarum, omnia enim flumina intrant in mare, id est omnes gratia in Mariam, copiosius describit S. Bonaventura in spec. lect. 3. Maria dicitur mare, propter affluentiam & copiam gratiarum, unde scriptum est in Ecclesiaste: Omnia flumina intrant in mare*

trant in mare: flumina sunt charismata Spiritus S. unde Joannes dicit: Qui credit in me, sicut dicit Scriptura, flumina de ventre ejus fluent aqua viva, hoc autem dixit de spiritu, quem accepturi erant credentes: omnia ergo flumina intrant in mare, dum omnia charismata Sanctorum intrant in Mariam; flumen enim gratiae SS. Angelorum intrat in Mariam, & flumen gratiae Patriarcharum, & Prophetarum, intrat in Mariam, & flumen gratiae Apostolorum intrat in Mariam, & flumen gratiae martyrum intrat in Mariam, & flumen gratiae Confessorum intrat in Mariam, flumen gratiae Virginum intrat in Mariam, omnia flumina intrant in mare, id est, omnes gratiae intrant in Mariam, gratiam plenam. Mari aquis redundantis Symbolum hoc subscribit Academicus: *Et sibi, & omnibus dat, dum redundat.* Quò altius est mare, quò magis redundat aquis, eò magis per occultos terræ meatus, & canales, in omnes regiones, in campos, & prata, in agros, & sylvas, & in montes, & valles, aquas suas effundit, ipsum tamen mare, aquis adhuc abundat. Sic mare Maria, & sibi, & omnibus, plenum est aquis gratiarum; *dat, dum redundat:* gratiam plena, aquas gratiarum, in nos miseros, indigentes, copiosè profundit; audite Bernardinum Senensem, & Richardum à S. Laurentio, ac S. Anselmum: hic orat. *1. ita ad Mariam perorat. O femina plena, & superplena, de cujus plenitudinis redundantia, respersa sic reviviscit omnis creatura. Non timeo dicere, inquit Bernardinus Senensis serm. 61. in Fer. 4. post Pascha art. 1. cap. 8. Quòd in omnium gratiarum effluxu, quandam jurisdictionem habuerit hæc virgo, de cujus utero, quasi de quodam divinitatis oceano, rivi, & flumina emanant, omnium gratiarum.* Richardus lib. 1. cap. 4. perorat. *Benedicta es, gratia plena, & in tantum plena, ut ex tuo redundante, totus hauriat mundus.*

CONCEPTUS III.

Sponsus inquit de B. V. Maria Cant. 7. *Oculi tui, sicut Piscine in Hesebon.* Cur sicut in Hesebon? an non etiam oculi Mariæ, sicut piscina in Bethsaida? de hæc Joannes cap. 15. *Movebatur aqua, & sanabatur unus.* Cui emblematis loco, ingeniosus Academicus sub-

subscribit: *Turbata salutem*. Sic B.V. ab Angelò salutata, refertur S. Luca cap. 1. *Turbata est*. In quem locum appositè Richardus S. Laurentio lib. 9. de Laud. B.V. *Maria est piscina probatica Joannis, in quam Angelus Domini, secundum tempus descendebat, & movebatur aqua, & sanabatur unus; tempore enim incarnationis, descendit Angelus magni Consilii in Mariam, & mota est aqua, quando ad novam revelationem turbata est Maria, & sanatus unus, id est, quotquot crediderunt, in Deum trinum & unum. Accèt ergo, & piscina in Bethsaida, & probatica, dici potest Maria, aut Sponsus Christus, in canticis, Mariam, non piscinam in Bethsaida sed piscinam in Hesebon comparat: *Oculi tui, sicut piscina in Hesebon*. Cant. 7. Cur piscinam in Hesebon? Piscina in Hesebon movebatur semper, & non uni, sed omnibus, aquas suas salubres propinabat, omnes sanabat, unde dicta est piscina in Hesebon: *In partu Filie multitudinis*, Cant. 7. Piscinam ergo in Hesebon comparat B.V. Maria, ut quæ non erga unum, sed erga omnes homines commovetur, congregationes aquarum, gratiarum inquam, non uni sed omnibus se invocantibus propinat, elargitur, profundit, omnifanat, omnibus medetur. Ita Conceptum concludit S. Joannes Damascenus. Orat. 1. de Nat. B.M.V. *illa enim est, afferens vitam se orbi medicinam; est fons, qui omnem naturam morbo laborantem in sanitatem restituit.**

CONCEPTUS IV.

Joannes Apocal. 12. cap. describit B.V. *Signum magnum apparuit in caelo, mulier amicta sole, luna sub pedibus ejus, & in fronte ejus corona stellarum duodecim*. Angeli quoque mirantes inquit. Cant. 6. *Qua est ista, que progreditur, quasi aurora confusa, pulchra ut luna, electa ut sol*. Quæstio est, cur Mariam Joannes Angeli, omnibus cæli luminaribus, sole, lunâ, stellis adornatam vestitam, dotatam describant? Quæstio hæc, ex libri Genesis cap. 1. solvitur: hic narrat Textus; *Tenebræ erant super faciem abyssi*. Has tenebras dissipare, & terram illuminare, placuit Deo cæli luminaria, solem, lunam, stellas creare, & hæc providentiâ ordinare ut si unum occidat, alterum oriatur, sicque indefinenter de filiis

mine, mundo aliquid tribuant, elargiantur: Sic summo mane progreditur aurora, subsequitur sol radians; Sol dum occidit, splendet luna, hæc obtenebratâ, fulgent stellæ, progreditur iterum aurora, sicque indefinenter, hæc pulchra cœli luminaria, de luce suâ, pauperi & inopi terræ, aliquid donant, elargiuntur: & hæc de causâ Joannes omnibus cœli luminaribus, auroræ, soli, lunæ, stellis, radiantem describit, & Angeli comparant B.V. Mariam, ad indicandum, Mariam luce gratiarum, quâ plena est: *Gratiâ plena*: nobis gratiâ inopibus, ac indigentibus hominibus, omni tempore, in omni loco, & occasione, manè & vesperè, diu noctuque, elargiri, ac distribuere, ita salutatur B.V. Chrysippus Orat. de laud. *Ave fons lucis, omnem hominem illuminantis*. Symbolum, luminaribus cœli, sole, lunâ, & stellis radianti Virgini, subscribit Academicus: *Acceptum communicat orbi*: nempe sicut sol, luna, stellæ de suâ luce, sic B.V. de suâ gratiâ, toti orbi, omni homini partitur. Marienus subscribit Versu.

Virgo piis animis, tristi, quæ Cynthia mundo est,
Omnia donat, opum nil habet inde minus.

CONCEPTUS V.

Archangelus Gabriel ad Mariam ait: Luc. 1. cap. *Invenisti enim gratiam apud Deum*. Invenire, est rem perditam iterum recuperare, iterum acquirere; Sic Lucæ 15. cap. *Congratulamini mihi, quia inveni ovem, quam perdideram*. Item, ut de aliquo dici possit, se rem invenisse, rem illam debuit querere, juxta Christi verba Lucæ 11. cap. *Quarite, & invenietis*. Ad Mariam dicit Archangelus. *Invenisti enim gratiam apud Deum*. Si invenit, ergo quæsit gratiam; pro se querere, opus non habuit, ipsa enim est gratiâ plena; pro quo ergo gratiam quæsit? utique pro illo, qui gratiam Dei perdidit, nempe pro universo humano genere: ita doctissimus Idiota, de Contemplat. de B.V. cap. 6. Num. 1. & 2. *Invenisti gratiam apud Deum, o dulcissima Virgo Maria! hanc autem, non tantum propter te habuisti, sed etiam propter nos, ut multipliciter nos*

FF

adju-

adjuvares. Theologi docent, rem alienam inventam, proprio restituebam esse; gratiam, quam perdidit homo, invenit Maria: si invenit, ergo restituit nobis. Eleganter Hugo Cardinalis, in per cap. 1. Lucae: *Currant ergo peccatores, ad Virginem Mariam, gratiam amiserunt peccando, & eam invenient apud eam; illam lutando, & secure dicant: redde nobis rem nostram, quam invenisti.*

CONCEPTUS VI.

Non sufficiebat dicere, Archangelo Gabrieli: *Ave gratia plena* addit: *Spiritus S. superveniet in te.* Lucae 1. cap. Si jam gratia plena est, quid S. Spiritus, dator gratiarum, faciet super Mariam? S. Bernardus respondet Serm. de Nat. B.M.V. *S. Spiritus venit super Mariam, Virgini non sufficiebat propria plenitudo, petit supereffusivam, ad salutem universorum; nempè, ut serm. in signum magis loquitur. Ut de plenitudine accipiant universi, captivus redemptorem.* &c. ut supra.

Epilogus.

Hortor ergo cum Richardo à S. Laurentio lib. 1. cap. 4. de la *Si igitur, o fidelis anima, gratia tibi defuerit, ad ipsam plenitudinem gratie, Mariam inquam, confuge.* Christus moriens caput suum inclinat deorsum, versus Mariam; causam insinuat Hugo Cardinalis in cap. 19. Joannis, nempè Christus nutu capitis indicat vult, quod ore non amplius potest eloqui: *Per Mariam petite gratiam, quia ipsa est thesauraria gratiarum,*

